

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationum// Roberti Bel-//larmini Politiani,// Societatis
lesv// De Controversiis// Christianae Fidei, Adver-//sus
huius temporis Haereticos,// Tomus ...**

De Sacramento Evcharistiæ - Sex Libris Explicata

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1589]

VD16 B 1603

Cap. I. Prima ætas Ecclesiæ ab anno Domini I. vsq[ue] ad C. Testimonium
discipulorum S. Andreæ Apostoli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54113)

Nos igitur, vt apertissimè, & breuissimè (quantum rei magnitudo patietur) intelligamus, quid Patres senserint, singulos seorsim excutiemus ordine etatis, quo in Ecclesia floruerunt: ac in singulis quatuor considerabimus. PRIMO, quid ipsi doceant pro Catholica veritate. SECUNDO, quid ad ea respondeant aduersarij. TERTIO, quid ex iisdem contra nos illi adferant. QUARTO, quid ad ea sit respondendum.

Est autem illud OBSERVANDUM, testimonia Patrum, non quidem aequari per se Scripturarum testimoniis: tamen ex iis apertè cognosci, quæ fuerit sententia, & fides eius Ecclesia, quam omnes fatemur veram Christi Ecclesiam fuisse, & veram de Sacramentis fidem, ac doctrinam habuisse: quocirca ex illis colligitur argumētum firmissimum, & infallibile pro veritate. Vnde AVGVSTINVS lib. 3. de peccatorum meritis, & remiss. cap. 7. cum attulisset Patrum testimonia quadam, vt Cypriani, & Hieronymi pro peccato originali: Hæc, inquit, non ideò commemoravi, quòd disputatorum quorumlibet sententiis tanquam canonica auctoritate nitamur; sed vt appareat ab initio, vsque ad præsens tempus, quo nouitas ista orta est, hoc apud Ecclesiæ fidem tanta constantia custoditum, vt, &c.

CAPVT PRIMVM.

PRIMA ætas Ecclesiæ ab anno Domini I. vsque ad C.

Testimonium discipulorum S. Andreae Apostoli.

PRIMO igitur excutienda sunt testimonia eorum, qui Apostolos viderunt, & audierunt, quæ fuit prima ætas Ecclesiæ. Ac PRIMVM occurrit liber passionis S. ANDREAE Apostoli scriptus ab eius disci-

discipulis, qui passioni interfuerunt. Hunc librum legitimum esse satis constat; tum, quia nulli (quod sciam) adhuc in questionem eius auctoritatem vocârunt; tum, quia reuera nihil continet, quod nouitatem redoleat; tum, quia genus passionis S. Andree, & illa eius verba: *Salue sancta crux, in tota Ecclesia celeberrima*, ex hoc lib. sine dubitatione sumpta sunt; tum denique, quia Ioannes à Louanio in sua censura de passionibus Sanctorum, quæ habetur in Martyrologio Molani, hunc librum omnibus modis legendum censebat; & idem indicauit vir grauissimus Aloysius Lipomannus, qui ex probatis auctoribus vitas Sanctorum descripsit; vt omittam quod in Breuiario Romano nuper recognito, ac repurgato, suum locum habet passio S. Andree ex hoc libro.

In eo igitur libro habentur hæc verba Apostoli Andree: *Ego omnipotenti Deo immaculatum agnum quotidie sacrifico.* Et infra: *Qui cum sit verè sacrificatus, & verè à populo carnis eius manducatus, integer perseverat, & viuus.* In quibus verbis, illud (*Verè manducatus*) excludit manducationem in solo signo, aut spiritu. Ac præterea paulò infra, cum Ægeas miraretur, at peteret sibi explicari, quomodo posset fieri, vt agnus verè manducatus, integer & viuus maneret, & S. Andree accusaret homini Ethnico mysterium explicare: & ille instaret, ac per tormenta cogere vellet Apostolum; tandem Apostolus subiunxit, fieri non posse vllò modo, vt sine fide in Christum, ad huius mysterij notitiam perueniret. At certè si nihil est Eucharistia, nisi panis significans Christum, non erat difficile etiam sine fide intelligere, quomodo Christus in signo manducatus, integer perseveret. Nam si in pane imprimatur imago Principis alicuius; certè sine vlla sua læsione, comedi poterit Princeps ille in sua imagine; nec vlla difficultas est in hæc intelligenda. Ad hunc locum non vidi vllam responsionem hæreticorum.

CAPVT SECVNDVM.

Testimonium Ignatij.

SECVNDVS auctor Apostolorum tempore est S. IGNATIUS, d. cuius epistolis dubitari non potest, cum ea citentur ab Eusebio, Athanasio, Hieronymo, Theodoro, & aliis veteribus frequentissime.